

СЛОВО на Негово Високопреосвещенство архиепископ Серафим (Соболев) по случай 25-годишното му служение на Православната Църква в епископски сан

(Произнесено на 1/14 октомври 1945 г. в храма „Св. великомъченица Параскева“, гр. София, в отговор на поздравлението, прочетено след литургията от прот. Георгий Голубцов, настоятел на същия храм.)

СЪРДЕЧНО Ви благодаря, мой възлюбени в Христа отец протойерей, за прочетеното от Вас прекрасно поздравление по случай 25-годишното ми служение на Православната Църква в епископски сан. Сърдечно благодаря и на всички ония, от името на които ми поднесохте това поздравление. От цялото си сърце ви благодаря, мои мили деца, чеда на Руската и Българската Църква, за вашия драгоценен дар.

Трудно ми е, скъпи отец протойерей, да отговоря на Вашите добри думи за моята архипастирска дейност. Трудно ми е да говоря за себе си. Светите отци на Църквата в такива случаи ни дават следния спасителен съвет: “Когато те злословят, мълчи. Когато те хвалят, отново мълчи”. Мисля, че няма да отстъпя от този светоотечески урок, ако заедно с апостол Павел кажа: “Да, потрудох се – ала не аз, а Божията благодат, която е с мене” (срв. 1 Кор. 15:10). Несъмнено св. Апостол е казал това, имайки предвид словата на нашия Спасител: Без Мене не можете да вършите нищо (Иоан 15:5). Затова всичко лошо у нас е наше, а всичко добро у нас и извършено чрез нас е Божие, а не наше.

Освен това важен и съществен е не броят на годините на нашето служение на Църквата, а дали това служение е имало за цел прославата на Божието име или е било насочено към прослава на нашето собствено име. Известният епископ Инокентий Пензенски е служил само една година в епископски сан, но преди смъртта си е бил удостоен с дивно откровение от Бога. Явили му се два ангела и го възнесли високо в небесата, където чул несравнимо, дивно ангелско пение.

Разбира се, най-съвършена и вярна оценка на нашите трудове ние ще чуем от устата на Господа на Неговия Страшен съд. Дано там Божието око да види в архипастирските ми трудове плод на моя стремеж за прослава на Бога и дано нашият Спасител, Праведният Съдия, да отнесе към мен в цялата им пълнота словата на Своя велик Апостол: Всичко за слава Божия вършете (1 Кор. 10:31).

Но колкото ми е трудно да говоря за себе си, толкова ми е лесно и отрадno да говоря за вас, мои мили деца, за вашия скъпоценен дар. Той е проява на забележителната черта на нашия руски православен народ – любовта му към Христа, която включва в себе си любовта към Църквата и към нейните свещенослужители. В своето огромно мнозинство руските православни люде са живеели в бедни дървени къщи със сламени покриви и пръстени подове. Но Божиите храмове, които те са строели, били подобни на дворци. Повечето руски хора са използвали в домашния си бит най-евтини вещи. За хранене са употребявали дървени лъжици и глинени съдове. А храмовете си са покривали с позлатени куполи, свещените съуди са правели от злато и сребро, иконостасите в църквите са изработвали от най-скъпоценен материал и са ги позлатявали; иконите също са украсявали със сребро, злато и скъпоценни камъни, а църковните богослужебни облачения са шиели от коприна и златотъкани платове. Нерядко енорияшите са поемали напълно издръжката на духовенството.

Така руските православни люде, водени от любов към Христа, не жалият никакви средства, когато ги жертвуват в дар на Църквата. Затова те могат да бъдат сравнени с онази жена от Евангелието, която счупила алабастрения съсъд с миро и го изляла върху главата на Спасителя за почуда и изумление на онези, които не вярвали в Христа и не Го обичали. Често благочестивите руски хора дават за Църквата всичко, което имат. Затова те могат да бъдат сравнени и с друга жена от Евангелието – с онази вдовица, която пуснала в църковното ковчеже две лепти. Според свидетелството на Христа, тя дала
всичко,
що
имала.
Вие, мои мили чеда, сте подобни на тези руски православни хора, за които ви говоря. В сегашния

твърде труден момент от вашия живот вие намерихте начин да ми подарите чудна златна панагия. Господ да ви въздаде стократно за вашата любов! А аз ще считам за свой свещен дълг да се моля за вас през останалите дни на моя живот. Затова ви моля да ми дадете списък с имената на всички, които със своите пожертвования са взели участие в поднесения ми днес дар.

Сега аз предавам всички вас, мои радости, на покроя на Божията Майка, който днес празнува светата Църква. Преди години, напускайки гр. Воронеж, където бях ректор на семинарията, аз се прощавах със своята майка; тогава тя взе иконата на Св. Богородица “Споручница” и като ме благослови с нея, каза: “Предавам те на покроя на Божията Майка”. И една година по-късно, точно в деня на Покров, се състоя моята хиротония. На това обърна внимание в своето слово при посвещаването ми в епископски сан и Таврическият архиепископ Димитрий, известен със своето изповедничество, който по-късно прие схима с името Антоний и преди две-три години почина в Киев.

И аз също ви предавам, като свои родни деца, на покроя на Пречистата Божия Майка. Нека този покров бъде винаги разпрострян над вас, нека винаги ви пази от всяко зло, от всички беди и напасти, нека превръща в радост всяка ваша печал и ви съедини навеки с Христа за безконечно райско блаженство в Неговото Небесно Царство. Амин.
